

Sortida del GOC-ICHN a les Valls d'Àneu

30 i 31 de juliol
de 2022

Text de Xavier Alamany

Mata d'*Epipogium aphyllum*

f. Xavier Alamany

En acabar juliol, uns pocs membres del GOC vam fer una prospecció a les Valls d'Àneu per comprovar la presència i evolució d'*Epipogium aphyllum*, especialment aquest any que el clima ha estat tan canviant, la sequera tan severa i les onades de calor nombroses.

Guiats per Manel López Camprubí, vam caminar primer pel Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, per damunt d'Espot. Al poc de començar, el Manel ja va trobar una població de 5 peus, modestos i acabant la floració. Consultat el tècnic del Parc, a cop de telèfon allà mateix, va resultar ser una població nova, no detectada anteriorment. El Parc en té localitzades altres en aquesta vall, però no aquesta. El dia començava bé. Llàstima que després vam donar força voltes i no va sortir res més. Ni d'altres orquídies. La temporada ha estat dura.

A la tarda, vam anar a la vall de la Bonaigua a revisar poblacions ja conegudes. En un dels llocs, no hi havia res. Sequera apart, és un indret freqüentat per turistes i això pot haver influït. Voltant per boscos prou ben conservats, vam localitzar alguns exemplars esparsos. El Manel calcula que la fenologia d'aquesta població concreta ha estat d'un 10 % respecte a l'any passat. Al final, ens vam acostar a les zones més ombrívols i amb aigua sempre present i vam

[Esquerra]

Fotografiant un exemplar prou gran f. Xavier Alamany

[Dreta]

Els assistents a la sortida

f. Manel López Camprubi

poder comprovar diverses poblacions, amb alguns exemplars en molt bon estat i, fins i tot, alguna mata. Així, doncs, vam constatar una florida menys nombrosa que en altres anys, d'exemplars més menuts, però amb excepcions esperançadores que aguanten les inclemències, sempre que no els falti aigua a la vora escolant-se torrent avall.

Epipogium aphyllum en el seu ambient f Xavier Alamaný

El dia següent, per un costat es va anar a Son a comprovar una població d'epipactis que va resultar estar molt minvada, amb flors ja totalment passades aquest any i amb els ovaris a mig inflar. S'identificava, però, l'*Epipactis fageticola* gràcies a les seves poques fulles, alguna d'elles variegada, i l'*E. helleborine*, amb grans i amples fulles, sovint nervades, juntes i en disposició helicoidal. També, un exemplar que personalment segueixo des de fa diversos anys i que podria tractar-se d'un híbrid *E. fageticola* × *E. helleborine*. Però caldria la confirmació d'uns ulls experts en híbrids. Per l'altre costat, en una nova pentinada a la zona visitada la tarda anterior, es van localitzar noves poblacions d'*Epipogium aphyllum*, reblant així l'activitat de prospecció.

Els assistents a la sortida vam ser Manel López Camprubí, Ana Molina, Jordi Domènech i Xavier Alamaný.

Flor de l'*Epipactis fageticola* de Son –del 7 de juliol anterior– i fulla del mateix peu. Les fulles variegades (de dos colors) són freqüents en aquesta espècie f Xavier Alamaný